

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯDOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2025-2\(31\)-375-384](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2025-2(31)-375-384)

УДК 658.15:338.43:005.21

JEL Classification: Q14; Q12; M21; G32

Роман Іванович Щур

доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна)
E-mail: roman.shchur@pnu.edu.ua. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0001-9945-3939>

Володимир Володимирович Мацьків

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна)
E-mail: volodymyr.matskiv@pnu.edu.ua. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0003-3031-7060>

Олег Ігорович Керницький

аспірант кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)
E-mail: o.kernitskyi@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0009-0006-2750-2678>

СИСТЕМА ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ У КОНТЕКСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Анотація. У статті розглянуто теоретичні аспекти розвитку системи фінансового планування сільськогосподарських підприємств за умов макроекономічної нестабільності. Розглянуто основні теоретичні положення фінансового планування як інструменту управління підприємством. Визначено основні завдання розвитку сільськогосподарського підприємства на основі системи фінансового планування. Розкрито сутність основних наукових принципів, на основі яких відбувається функціонування системи фінансового планування. Визначено основні завдання системи фінансового планування. Основу фінансового планування складає оптимальне використання джерел фінансування поточної та перспективної діяльності сільгоспвиробників. Запропоновано використання проблемно-орієнтованого підходу до побудови системи фінансового планування, що дозволить виокремити чинники впливу на процес фінансового планування та розробити надалі відповідні управлінські рішення. Обґрунтовано важливість використання стратегічного фінансового планування та визначено його сутність як інструменту нівелювання ризиків і адаптації до зовнішніх умов.

Ключові слова: сільське господарство; сільськогосподарське підприємство; фінанси, фінансовий менеджмент; фінансове планування; стратегія; стратегічне управління; система; ризик-менеджмент.

Рис.: 2. Бібл.: 13.

Постановка проблеми. Розв'язання складних економічних проблем функціонування сільськогосподарських підприємств пов'язане із використанням ефективних методів та підходів у реалізації управлінських функцій. Сучасний період розвитку агробізнесу передбачає як взаємодію різних рівнів управління з метою впливу на розвиток суб'єктів господарювання за допомогою фінансових інструментів підтримки, так і розробку підприємствами внутрішніх механізмів, що узгоджуються із планами і програмами розвитку окремих територій. Відповідно до цього формується потреба розробки такої системи планування діяльності сільськогосподарського підприємства, яка б мала змогу забезпечити реалізацію стратегічних і оперативних завдань та адаптуватись до змінних умов зовнішнього середовища. При

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

цьому важливим є використання наукового апарату в розробці системи фінансового планування, який дасть змогу обґрунтувати показники стану розвитку підприємства з можливим коригуванням на основі економіко-математичних методів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Управління сільськогосподарськими підприємствами, проблеми розвитку агробізнесу активно досліджуються вітчизняними вченими, зважаючи на важливість вітчизняного АПК та його стратегічне значення для національної економіки і продовольчої безпеки. Особливої уваги заслуговують напрацювання в напрямку удосконалення системи фінансового менеджменту сільськогосподарських підприємств та ефективного управління фінансовими ресурсами, у тому числі шляхом інструменту фінансового планування. Розв'язанням проблеми організації ефективної системи фінансового планування в різний час займалися такі вчені, як Гетьман О. [1], Дергалюк Б. [2], Дорошенко О. [3], Прокopenко Н. [4], Рубай О. [5], Дудкіна Т. [6], Клочко Т. [7] та ін. Авторами розглядаються сутність та методи фінансового планування, особливості використання фінансового планування як інструменту зменшення ризиків, впровадження різних форм фінансового забезпечення діяльності сільськогосподарських підприємств.

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. Високий рівень невизначеності зовнішнього середовища сільськогосподарських підприємств, ризики загроз національній безпеці, ведення агробізнесу на прифронтових територіях висувають нові вимоги до системи управління фінансовою складовою сільськогосподарських підприємств, що актуалізує питання пошуку нових теоретико-методологічних підходів до використання фінансового планування як інструменту фінансового менеджменту.

Мета статті полягає в удосконаленні існуючих теоретичних положень організації процесу фінансового планування в системі управління сільськогосподарськими підприємствами.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сільськогосподарське виробництво потребує стабільного фінансового забезпечення реалізації етапів технологічного процесу, оскільки порушення безперервності, затримка фінансування негативно впливають на реалізацію технологічного ланцюга, призводять до збільшення непередбачуваних витрат, зменшення обсягів готової продукції та їхню подальшу реалізацію. Унаслідок високого ступеня ризику ведення сільського господарства фінансове планування виступає ефективним інструментом, що дозволяє попередити негативні впливи. Оскільки рівень державної підтримки сільгоспвиробників нині є доволі обмеженим, сільськогосподарські підприємства мають розвивати власний інвестиційний потенціал щодо підвищення конкурентоспроможності та збереження ринкової позиції.

Фінансове планування як комплексний інструмент управління фінансовими ресурсами забезпечує ефективний процес надходження коштів, їх інвестування, покриття витрат та подальший розвиток основних напрямків виробничої діяльності та бізнес-процесів. До об'єктів фінансового планування належать:

- позикові кошти, а саме довгострокові та короткострокові кредити;
- кошти державної підтримки, у тому числі гранти;

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

- інвестиційні ресурси;
- самофінансування;
- амортизаційні відрахування;
- операції з цінними паперами.

Процес фінансового планування передбачає розробку заходів згідно із наявними фінансовими, матеріальними, трудовими, виробничими ресурсами, а управління потоками фінансових ресурсів відбувається у взаємозв'язку з маркетинговою та ціною політикою підприємства. Основу фінансового планування складає оптимальне використання джерел фінансування поточної та перспективної діяльності сільгоспвиробників. Управління розвитком підприємства на основі фінансового планування забезпечує розв'язання комплексу виробничих, соціальних і маркетингових питань.

Структура сучасного сільськогосподарського виробництва характеризується такими складовими, як сільськогосподарські підприємства, фермерські господарства та господарства населення. Для забезпечення ефективного господарювання зазначених суб'єктів сільськогосподарського виробництва важливою є реалізація таких завдань розвитку на основі використання фінансового планування:

- координація розвитку галузей сільського господарства в контексті специфіки регіонального розвитку;
- формування можливостей впровадження наукових розробок і досліджень;
- налагодження інформаційного забезпечення сільгоспвиробників і комунікацій з іншими учасниками ринку сільськогосподарської продукції;
- реалізація проєктів соціального та інфраструктурного розвитку;
- забезпечення реалізації природоохоронних заходів та ефективного використання земельних та водних ресурсів.

Управління фінансовою діяльністю сільськогосподарських підприємств передбачає організацію системи фінансування, що забезпечує необхідний обсяг виробництва та реалізації продукції для функціонування переробних галузей АПК відповідно до заданих параметрів якості та екологічності. Відповідно до основних завдань фінансового планування сільськогосподарських підприємств доцільно віднести:

- формування фінансового потенціалу для розвитку виробничої сфери сільськогосподарських підприємств;
- оптимальний розподіл фінансових ресурсів між сферами господарювання;
- фінансове забезпечення раціональної структури сільськогосподарського виробництва;
- прогнозування майбутнього фінансового стану підприємства;
- порівняння фактичних і планових результатів господарської діяльності;
- розробка коригувальних заходів щодо усунення виявлених розбіжностей між фактичними і плановими показниками.

Функціонування системи фінансового планування відбувається на основі відповідних принципів, частина з яких має загальнонауковий характер. До основних наукових принципів реалізації фінансового планування нами пропонується віднести такі:

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

- принцип системності – за своєю природою належить до групи діалектично-матеріалістичних принципів та передбачає розгляд системи фінансового планування як комплексної взаємодії інструментів, методів, підходів як окремих елементів з метою впливу на процеси фінансового забезпечення діяльності сільськогосподарського підприємства; при цьому властивості кожного з елементів проявляються в результаті його взаємодії з іншими;
- принцип комплексності – передбачає багатofакторну сукупність компонентів системи фінансового планування на основі узгодженості щодо досягнення єдиної мети;
- принцип взаємодії - передбачає взаємний вплив та узгодженість елементів системи фінансового планування з метою зміни стану об'єкта;
- принцип вільного вибору – передбачає наявність альтернативних варіантів використання фінансових інструментів залежно від поставлених завдань та визначених критеріїв;
- принцип узгодженості – використання фінансового планування відбувається на основі узгодженості з цілями, завданнями і показниками розвитку галузі в контексті загальногалузевого та регіонального розвитку;
- принцип динамічності – передбачає врахування зміни зовнішніх і внутрішніх чинників впливу на діяльність підприємства та відповідну адаптацію з розумінням наслідків рішень, що приймаються, та підтримкою життєздатності виробничої системи;
- принцип варіативності – процес фінансового планування передбачає можливість систематичного перегляду варіантів подальшого розвитку залежно від наявних фінансових ресурсів;
- принцип оптимальності – прийняття рішень в управлінні фінансовими ресурсами сільськогосподарського підприємства має відповідати завданню отримання оптимального результату з погляду раціонального інвестування та задоволення потреб підприємства;
- принцип мобільності – механізм фінансового планування має забезпечити швидке реагування на прояви зовнішнього та внутрішнього впливу.

Для підвищення результативності фінансового планування та досягнення поставлених завдань нам вважається актуальним використання проблемно-орієнтованого підходу (рис. 1).

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

Рис. 1. Використання проблемно-орієнтованого підходу до фінансового планування сільськогосподарських підприємств

Джерело: складено авторами.

Визначення та подальша деталізація проблем фінансової діяльності та фінансового забезпечення, вибір методів для усунення проблеми дозволяє виокремити чинники впливу на ефективність фінансового планування та розробити в подальшому відповідні управлінські рішення для кожного етапу технологічного процесу сільськогосподарського виробництва (рис. 2).

Впровадження інструменту фінансового планування відображає як потребу в ефективному розподілі фінансових ресурсів, так і забезпечення реалізації фінансової політики сільськогосподарського підприємства та досягнення стратегічних і тактичних цілей. Оптимізація процесу фінансового планування дозволяє забезпечити фінансову стійкість суб'єкта господарювання та посилити його конкурентну позицію. Проте лише стратегічне управління фінансовими ресурсами спроможне забезпечити ефективне поєднання різних методів і підходів до складання фінансових планів та їхню адаптацію до ринкових коливань та умов макрофінансової нестабільності [9-10].

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

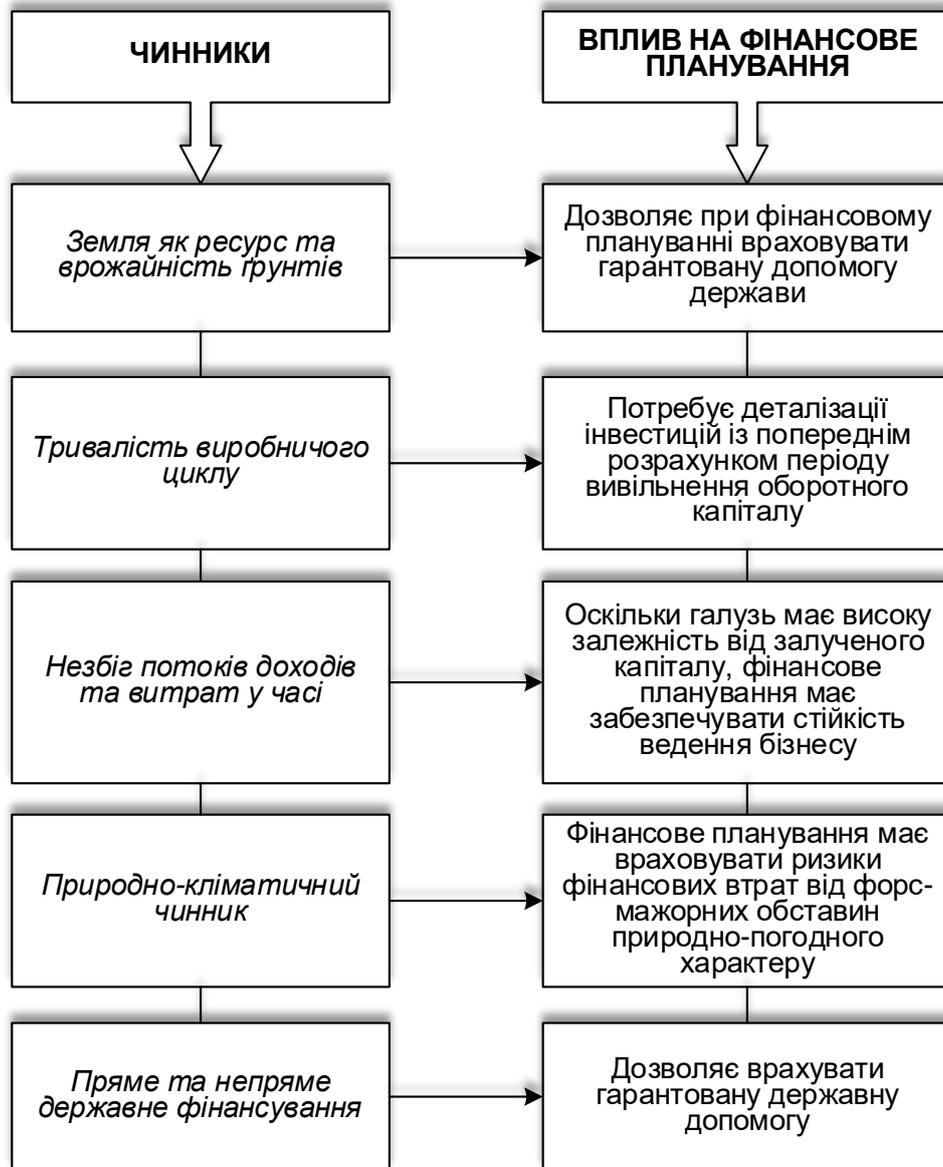

Рис. 2. Чинники, що визначають специфіку впливу на процес фінансового планування сільськогосподарських підприємств

Джерело: складено авторами.

Необхідність впровадження стратегічного фінансового планування обумовлена впливом нестабільності ринкового попиту на сільськогосподарську сировину, скороченням експорту та зростанням цін на сировину та валютними коливаннями. Зменшення негативного впливу зазначених чинників актуалізує впровадження професійного підходу до управління фінансовими потоками, пошуку джерел інвестування, забезпечення збалансованості між власними оборотними активами та залученими фінансовими ресурсами. Трансформація сільськогосподарського виробництва під впливом інноваційних процесів та поширенням

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

цифрових технологій, стрімкий розвиток інтегрованих бізнес-структур та їхня діяльність на міжнародних ринках, проблема забезпечення продовольчої безпеки країни в умовах військових дій актуалізують використання фінансового бюджетування та планування як інструментів фінансової стратегії підприємства.

Стратегічне фінансове планування орієнтується на перспективні напрямки розвитку сільськогосподарського підприємства, тренди ринкової поведінки, аналіз можливостей та загроз з боку внутрішнього та зовнішнього середовища, забезпечення стійкого розвитку. Отже, стратегія виступає як вектор розвитку підприємства, визначаючи орієнтири та ресурси реалізації бізнес-ідей. Узагальнення сучасних наукових підходів до визначення сутності стратегії як інструменту управління дозволяє зробити висновок про наявність певного комплексу дій, що забезпечують ефективне використання фінансових ресурсів підприємства в напрямку встановленої мети та реалізації місії на основі оптимального поєднання ресурсів [11-13]. Відповідно, стратегічне фінансове планування сільськогосподарського підприємства являє собою комплекс взаємопов'язаних планів, програм та бюджетів, що забезпечують фінансовими ресурсами реалізацію напрямків розвитку економічної, соціальної, виробничої, маркетингової, логістичної, природоохоронної діяльності підприємства, досягнення поставлених цілей та фінансової стійкості суб'єктів господарювання.

Отже, стратегічне фінансове планування направлене на забезпечення господарюючого суб'єкта фінансовими ресурсами та їхній оптимальний розподіл за стратегічними зонами господарювання. Використання стратегічного фінансового планування створює умови для забезпечення фінансової стійкості в умовах підвищеного ризику та ринкової нестабільності, а також моделювання фінансових потоків з метою оптимального співвідношення між власним та запозиченим капіталом підприємства. Стратегічне фінансове планування дає змогу врахувати специфіку сільськогосподарського виробництва, що полягає в ресурсоемності процесу та наявності стабільного джерела фінансування, що здатен підтримувати необхідний технологічний рівень організації сільськогосподарського виробництва.

Висновки та пропозиції. Нестабільні умови, у яких опинились сільськогосподарські виробники в результаті військової агресії та погіршення економічної ситуації, формують нові вимоги до реалізації функцій управління сільськогосподарським підприємством, в тому числі фінансового планування. У цьому контексті керівництву підприємств важливо розуміти необхідність трансформації внутрішніх управлінських процесів, що виступає запорукою ефективного бізнесу. Можливість врахувати фінансові зміни у стратегічній перспективі та своєчасно запобігти можливим загрозам дозволяє забезпечити стійкість і фінансову незалежність підприємствам агробізнесу та чітко формувати програму майбутніх дій та ринкової поведінки. Використання стратегічного фінансового планування сільськогосподарським підприємством враховує специфіку господарювання та ведення бізнесу в агропромисловій сфері, яка є залежною від природно-кліматичних чинників та рівня фінансової підтримки з боку держави та має високий ступінь ризику інвестування. Стратегічне фінансове планування як важлива складова системи управління підприємством сприятиме зниженню рівня невизначеності та здатне уникати негативних наслідків кризових ситуацій. Подальше удосконалення системи

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

фінансового планування дозволить забезпечити узгодженість стратегічних цілей розвитку підприємства та наявного ресурсного потенціалу, що дасть змогу протистояти ризикам та загрозам і адаптуватись до змін.

Список використаних джерел

1. Гетьман О. О. Обґрунтування вибору методів фінансового планування для сільськогосподарських підприємств [Електронний режим] / О. О. Гетьман, Т. В. Дудкіна // Таврійський науковий вісник. – 2015. – № 90. – С. 202-209. – Режим доступу: http://www.tny-agro.ksauniv.ks.ua/archives/90_2015/39.pdf.
2. Дергалюк Б., Деркач Н. Фінансове планування на підприємстві: сутність, проблеми та оптимізація / Б. Дергалюк, Н. Деркач // Економіка та суспільство. – 2023. – № 54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-19>.
3. Дорошенко О. О. Фінансове планування на підприємстві як механізм мінімізації фінансових ризиків / О. О. Дорошенко, В. М. Сорокати // Ефективна економіка. – 2021. – № 10. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.10.95.
4. Прокопенко Н. С. Обґрунтування основних форм фінансового забезпечення відтворювальних процесів у сільському господарстві України / Н. С. Прокопенко, М. І. Виклюк, С. В. Чигринець // Інфраструктура ринку. – 2023. – Вип. 71. – С. 88–92. DOI: https://doi.org/10.32782/infrastruct71-16_5.
5. Рубай О. Оцінка стану фінансового забезпечення сільськогосподарських підприємств [Електронний режим] / О. Рубай // Аграрна економіка. – 2019. – Т. 12, № 1–2. – С. 38–43. – Режим доступу: https://agrarianeconomy.inup.edu.ua/images/docs/ae_2019_12_1-2/6.pdf.
6. Дудкіна Т. В. Напрями модернізації фінансового планування сільськогосподарських підприємств [Електронний ресурс] / Т. В. Дудкіна // Агросвіт. – 2019. – № 17. – С. 62–69. – Режим доступу: http://www.agrosvit.info/pdf/17_2019/10.pdf.
7. Ключко Т. А. Бізнес-планування в аграрній сфері [Електронний ресурс] / Т. А. Ключко // Молодий вчений. – 2023. – № 4 (116). – С. 131-134. – Режим доступу: <https://molodyivchanyi.ua/index.php/journal/article/download/5825/5696>.
8. Перерва І. О. Стратегічне управління підприємством як основний інструмент в руках сучасного керівника / І. О. Перерва, В. Ю. Єдинак // Innovation and Sustainability. – 2022. – Вип. 3. – С. 159–164.
9. Щур Р. І. Фінансове планування як інструмент підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств / Р. І. Щур, В. В. Мацьків, О. І. Керницький // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2024. – № 4(440). – С. 234–245. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-4\(40\)-234-245](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-4(40)-234-245).
10. Щур Р. Стратегії формування фінансового капіталу в сучасних умовах: досвід аграрного сектору [Електронний ресурс] / Р. Щур, В. Мацьків, Т. Солоджук // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2023. – № 4 (36). – С. 267-279. – Режим доступу: <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/299258/291767>.
11. Кіндрацька Г. Стратегічний менеджмент : навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 366 с.
12. Bryson J. M. Critical factors affecting the planning and implementation of major projects / J. M. Bryson, P. Bromily // Strategic Management Journal. – 1993. – Vol. 14(5). – Pp. 319-333.
13. Guohui S. Making strategy work: A literature review on the factors influencing strategy implementation / S. Guohui, M.J. Eppler // Handbook of Strategy Process Research. – 2008. – Pp. 252–276.

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ**References**

1. Hetman, O. O., & Dudkina, T. V. (2015). Obgruntuvannya vyboru metodiv finansovoho planuvannya dlia silskohospodarskykh pidpriemstv [Substantiation of the choice of financial planning methods for agricultural enterprises]. *Tavriiskyi naukovyi visnyk – Tavrian Scientific Bulletin*, (90), 202–209. http://www.tnv-agro.ksauniv.ks.ua/archives/90_2015/39.pdf.
2. Derhaliuk, B., & Derkach, N. (2023). Finansove planuvannya na pidpriemstvi: sutnist, problemy ta optymizatsiia [Financial planning at the enterprise: Essence, problems, and optimization]. *Ekonomika ta suspilstvo [Economy and Society]*, (54). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-19>.
3. Doroshenko, O. O., & Sorokatyi, V. M. (2021). Finansove planuvannya na pidpriemstvi yak mekhanizm minimizatsii finansovykh ryzykiv [Financial planning at the enterprise as a mechanism for minimizing financial risks]. *Efektivna ekonomika – Efficient Economy*, (10). <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.10.95>.
4. Prokopenko, N. S., Vykliuk, M. I., & Chyhrynets, S. V. (2023). Obgruntuvannya osnovnykh form finansovoho zabezpechennia vidtoriuvalnykh protsesiv u silskomu gospodarstvi Ukrainy [Substantiation of the main forms of financial support for reproduction processes in the agriculture of Ukraine]. *Infrastruktura rynku – Market Infrastructure*, (71), 88–92. <https://doi.org/10.32782/infrastruct71-16>.
5. Rubai, O. (2019). Otsinka stanu finansovoho zabezpechennia silskohospodarskykh pidpriemstv [Assessment of the state of financial support for agricultural enterprises]. *Ahrarna ekonomika [Agricultural Economics]*, 12(1–2), 38–43. https://agrarianeconomy.inup.edu.ua/images/docs/ae_2019_12_1-2/6.pdf.
6. Dudkina, T. V. (2019). Napriamy modernizatsii finansovoho planuvannya silskohospodarskykh pidpriemstv [Directions for modernization of financial planning of agricultural enterprises]. *Ahrosvit – Agrosvit*, (17), 62–69. http://www.agrosvit.info/pdf/17_2019/10.pdf.
7. Klochko, T. A. (2023). Biznes-planuvannya v aharnii sferi [Business planning in the agricultural sector]. *Molodyi vchenyi – Young Scientist*, 4(116), 131–134. <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/download/5825/5696>.
8. Pererva, I. O., & Yedynak, V. Yu. (2022). Stratehichne upravlinnia pidpriemstvom yak osnovnyi instrument v rukakh suchasnoho kerivnyka [Strategic management of an enterprise as the main tool in the hands of a modern manager]. *Innovation and Sustainability*, (3), 159–164.
9. Shchur, R. I., Matskiv, V. V., & Kernitskyi, O. I. (2024). Finansove planuvannya yak instrument pidvyshchennia konkurentospromozhnosti silskohospodarskykh pidpriemstv [Financial planning as a tool for increasing the competitiveness of agricultural enterprises]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia – Problems and Prospects of Economics and Management*, (4(40)), 234–245. [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-4\(40\)-234-245](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-4(40)-234-245).
10. Shchur, R., Matskiv, V., & Solodzhuk, T. (2023). Stratehii formuvannya finansovoho kapitalu v suchasnykh umovakh: dosvid aharnoho sektoru [Strategies for the formation of financial capital in modern conditions: Experience of the agricultural sector]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia – Problems and Prospects of Economics and Management*, (4(36)), 267–279. <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/299258/291767>.
11. Kindratska, H. (2006). *Stratehichniy menedzhment [Strategic management]*. Znannia.
12. Bryson, J. M., & Bromily, P. (1993). Critical factors affecting the planning and implementation of major projects. *Strategic Management Journal*, 14(5), 319–333. <https://doi.org/10.1002/smj.4250140502>.
13. Guohui, S., & Eppler, M. J. (2008). Making strategy work: A literature review on the factors influencing strategy implementation. In *Handbook of Strategy Process Research* (pp. 252–276).

Отримано 27.10.2025

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

UDC 658.15:338.43:005.21

JEL Classification: Q14; Q12; M21; G32

Roman ShchurDoctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department of Finance,
Academician of the Academy of Economic Sciences of Ukraine

Vasyl Stefanyk Carpathian National University (Ivano-Frankivsk, Ukraine)

E-mail: roman.shchur@pnu.edu.ua. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0001-9945-3939>**Volodymyr Matskiv**

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Finance,

Vasyl Stefanyk Carpathian National University (Ivano-Frankivsk, Ukraine)

E-mail: volodymyr.matskiv@pnu.edu.ua. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0003-3031-7060>**Oleh Kernitskyi**

PhD Student of the Department of Finance, Banking and Insurance

Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)

E-mail: o.kernitskyi@gmail.com. **ORCID ID:** <https://orcid.org/0009-0006-2750-2678>**THE SYSTEM OF FINANCIAL PLANNING OF AGRICULTURAL ENTERPRISES
IN THE CONTEXT OF STRATEGIC MANAGEMENT**

Abstract. *The article considers the theoretical aspects of the development of the financial planning system of agricultural enterprises under conditions of macroeconomic instability. The purpose of the article is to improve the existing theoretical provisions of the organization of the financial planning process in the management system of agricultural enterprises. The main theoretical provisions of financial planning as a tool for enterprise management have been considered. The main tasks of the development of an agricultural enterprise based on the financial planning system have been determined, namely, the formation of financial potential for the development of the production sector of agricultural enterprises; optimal distribution of financial resources between areas of management; financial support of the rational structure of agricultural production; forecasting the future financial condition of the enterprise; comparison of actual and planned results of economic activity; development of corrective measures to eliminate the identified discrepancies between actual and planned indicators. The essence of the basic scientific principles on the basis of which the functioning of the financial planning system occurs has been revealed, namely, the principles of systematicity, complexity, free choice, consistency, variability, dynamism, optimality, mobility are highlighted. The main tasks of the financial planning system have been determined. The use of a problem-oriented approach to building a financial planning system has been proposed, which will allow to identify factors influencing the financial planning process and develop appropriate management decisions in the future. The importance of using strategic financial planning has been substantiated and its essence as a tool for risk mitigation and adaptation to external conditions has been determined. The strategic financial planning of an agricultural enterprise is a complex of interrelated plans, programs and budgets that provide financial resources for the implementation of the directions of development of the economic, social, production, marketing, logistics, environmental activities of the enterprise, the achievement of set goals and financial sustainability of business entities.*

Keywords: *agriculture; agricultural enterprise; finance; financial management; financial planning; strategy; strategic management; system; risk management.*

Fig.: 2. References: 13.

Бібліографічний опис для цитування:

Щур Р. І., Мацьків В. В., Керницький О. І. Система фінансового планування сільськогосподарських підприємств у контексті стратегічного управління. *Науковий вісник Полісся*. 2025. № 2(31). С. 375-384. DOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2025-2\(31\)-375-384](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2025-2(31)-375-384).